

LAUSUNTO

Helsinki 29.03.2019

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Asia: Ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 230 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä 80 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Liitteenä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n lausunto yllä mainitusta asiasta.

Lisätietoja:

Erityisasiantuntija Tuuli Lahti: 050 591 8307, tuuli.lahti@soste.fi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTEN LAUSUNTO KOSKIEN IHMISEN ELIMIEN, KUDOKSIEN JA SOLUJEN LÄÄKETIETEELLISESTÄ KÄYTÖSTÄ ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISTA

SOSTE kiittää sosiaali- ja terveysministeriötä saamastaan lausuntopyynnöstä. Esitetyillä muutoksilla tarkennetaan elinluovuttajalle tehtäviä tutkimuksia, selvityksiä ja lausuntoja, sekä huomioidaan 1.3.2019 voimaan astuneet muutokset ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetussa laissa.

SOSTE katsoo esitettyjen tarkennusten varmistavan luovuttajan oikeusturvaa, sekä toteutettavien tutkimusten ja selvitysten riippumattomuutta. SOSTE kuitenkin huomauttaa, että luovuttajien piirin laajenemisen seurauksena lisääntyvä tutkimus-, selvitys- ja arviointiprosessien määrä edellyttää lisäresurssien kohdistamista tähän työhön. Elinluovutustoiminnan neuvottelukunnan tulisikin ottaa jatkossa kantaa sekä tarvittavien resurssien määrään, että niiden kohdentumiseen.

Esityksessä (2§) todetaan, että psykiatrian erikoislääkärin tulisi varmistaa, että luovutus tapahtuu vapaaehtoisesti ja ettei siihen liity taloudellisen edun hankkimista tai tarjoamista. SOSTE katsoo, että asetuksen jatkovalmistelussa tulee täsmentää yksityiskohtaisemmin, mitkä tiedot psykiatrian erikoislääkärin edellytetään toimittavan, jotta Valvira voi katsoa, että selvitys luovutuksen vapaaehtoisuudesta ja taloudellisesta riippumattomuudesta on riittävä. Jatkovalmistelussa on lisäksi täsmennettävä (3§), miten alaikäisiä ja vajaakykyisiä luovuttajia tullaan informoimaan ja kuulemaan, sillä nykyisessä esityksessä käytetty määrittely ”selvitetään siinä määrin kuin se on mahdollista” on epäselvä.